

Profil energetické účinnosti: Česká republika

Trendy vývoje energetické účinnosti

Květen 2011

Přehled

Zatímco v období 1997 – 2004 celkový index energetické účinnosti ODEX rostl, po roce 2004 začal klesat a demonstroval tak celkové zlepšování energetické účinnosti – od roku 2004 se celkový ODEX snižoval obdobným tempem jako průměr zemí EU. Energetická účinnost se zlepšuje v domácnostech a v průmyslu, ale zhoršuje v odvětví dopravy. Protože podíl odvětví dopravy na celkové spotřebě energie narůstá, zhoršování energetické účinnosti v dopravě neguje pozitivní trendy v ostatních odvětvích.

Průmysl

Účinnost v odvětví průmyslu (měřená na úrovni 10 oborů jako jednotková spotřeba energie na index průmyslové výroby nebo na tunu produkce a agregovaná za celé odvětví) se zlepšila o 19 % mezi roky 2000 a 2008. To je o téměř 8 bodů vyšší pokles než u průměru zemí EU (pokles o 11 %). Indexy průmyslové výroby jednotlivých oborů vykazují značné meziroční fluktuace. To svědčí o stále pokračujících změnách v průmyslových oborech.

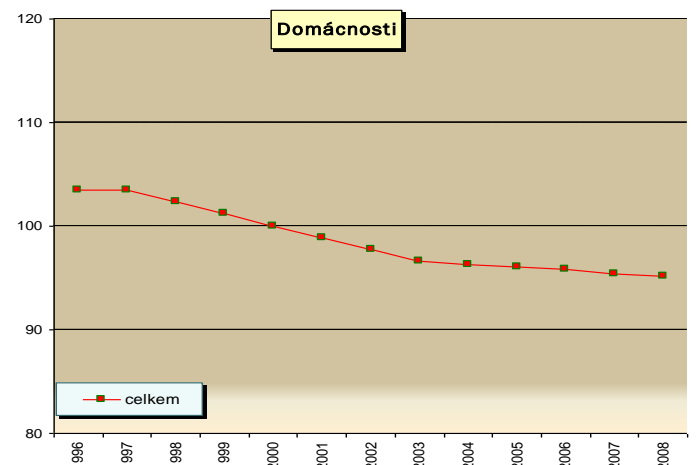
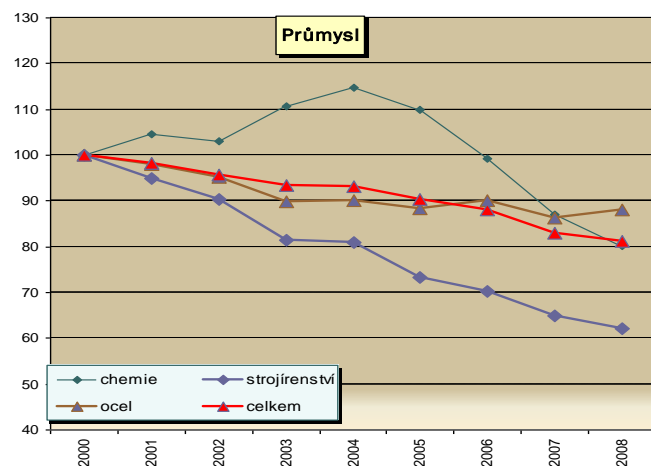
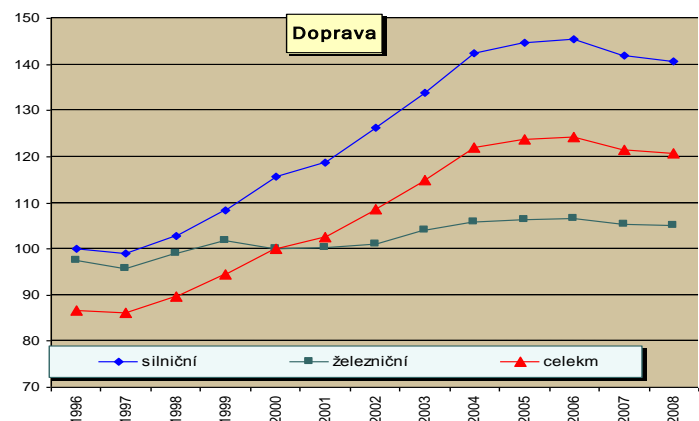
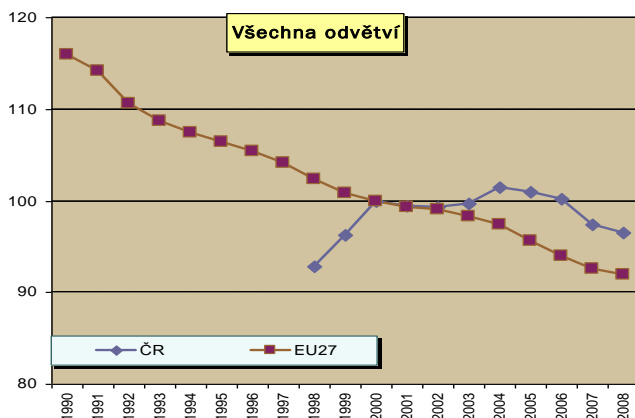
Domácnosti

Index energetické účinnosti domácností poklesl o zhruba 5 % mezi roky 2000 – 2008. Tato hodnota je výslednicí dvou protichůdných trendů – zlepšujících se technických parametrů budov a vybavení na jedné straně a zvyšujícího se standardu bydlení na straně druhé. Pokles v uvedeném období je nižší, než činí průměr zemí EU ve výši 9 %.

Doprava

Energetická účinnost odvětví dopravy se zhoršila o 24 % v období 2000 až 2006. To je opačný trend než u průměru zemí EU. Tento nežádoucí vývoj je dán extrémním nárůstem silniční dopravy – více vozidly s menším vytížením a odklonem od železniční dopravy k silniční. Negativní roli sehrál i masivní dovoz relativně starých ojetých vozidel. Až v posledních dvou letech lze pozorovat obrat trendu a mírný pokles indexu energetické účinnosti v dopravě.

Index energetické účinnosti (základ 100=2000)*

*Všechny indikátory jsou vyjádřeny jako tříleté klouzavé průměry
Zdroj ODYSSEE
Další informace : <http://www.odyssee-indicators.org/>

Opatření ke zlepšení energetické účinnosti

Instituce a programy

Po zrušení České energetické agentury v prosinci 2007 byla odpovědnost za iniciaci, podporu a realizaci činností vedoucích k energetickým úsporám a snížení negativních dopadů výroby a užívání energie na životní prostředí rozdělena mezi Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) a agenturu Czechinvest. Momentálně je Czechinvest zodpovědný za přípravu, realizaci a vyhodnocování „**Operačního programu podnikání a inovace (OPPI) 2008 – 2015 „podprogram Eko-energie“**“.

Státní fond životního prostředí (SFŽP) je organizace založená Ministerstvem životního prostředí. SFŽP je operátorem **Operačního programu životní prostředí 2008 – 2015** a programu **Zelená úsporám**, určeného ke „greeningu“ rodinných domů.

Průmysl

Operační program podnikání a inovace a **Operační program životní prostředí** představují v současnosti nejdůležitější nástroje podpory úspor energie v průmyslu. Značná očekávání jsou vkládána do podpory **dobrovolných dohod**, které se snad v roce 2011 podaří uvést v život.

Domácnosti, služby

Rozsáhlý program **Zelená úsporám**, určený především majitelům rodinných domů, byl zahájen v roce 2009. Je financován z prodeje nevyužitých emisních povolenek a v současnosti se jedná o vůbec největší program na podporu úspor energie v České republice. Další programy, financované **Státním fondem rozvoje bydlení**, podporují revitalizaci obytných panelových domů a domů ve vlastnictví obcí.

Doprava

Největší potenciál úspor energie je v oblasti snížení spotřeby energie u aut uváděných na domácí trh. Navíc případné zavedení speciálních poplatků a bonusů za určité úrovně emisí CO₂ na ujetý kilometr by mohlo v České republice urychlit obměnu vozového parku, jehož průměrné stáří je vysoko nad evropským průměrem.

Ceny energie a daně

Podle Zákona o podpoře výroby elektřiny z OZE podle směrnice 2001/177/EC č. **180/2005 Sb.** je pomocí zvýhodněných výkupních tarifů a zelených bonusů, garantovaných na dobu 15 let, podporována výroba elektřiny z OZE. V důsledku enormního boomu byla podstatně snížena podpora fotovoltaických elektráren od roku 2011. Příspěvek lze také získat na elektřinu vyrobenou v kombinované výrobě elektřiny a tepla, a to podle Cenového rozhodnutí č. 7/2007 Energetického regulačního úřadu.

Vybraná opatření ke zlepšení energetické účinnosti

Odvětví	Název opatření	Účinnost od	Úspora energie (GJ / rok)	Snížení emisí CO ₂ (tun / rok)
Všechna	Přínosy z implementace opatření navržených v rámci povinných energetických auditů	2001	1 248 000	
Všechna	Přínosy ze zpřísněných norem tepelné ochrany budov a jejich energetického provozování	2002	4 180 000	
Průmysl	Podpora úspor energie v Operačním programu průmysl a podnikání	2004 – 2008	100 000	18 700
Průmysl	Podpora úspor energie v Operačním programu podnikání a inovace	2008 – 2015	4 496 000	1 346 000
Průmysl	Podpora dobrovolných dohod k úsporám energie	2011	3 060 000	191 000
Domácnosti	Zelená úsporám	2009 – 2012	8 708 000	864 000
Domácnosti	Energetické štítkování domácích elektrospotřebičů	2009	4 057 000	786 000
Služby	Aplikace dohody „Energy Star“ o kancelářských spotřebičích	2009	5 342 000	968 000
Doprava	Snížení emisí a spotřeby energie osobních aut uváděných na trh	2012	1 573 000	86 600

Zdroj MURE

Další informace : <http://www.isisrome.com/mure/>

